

בעניין: 1. נורי, ת"ז

2. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר

העותרים

ע"י ב"כ עו"ד אנדרה רוזנטל

נגד

1. מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית ואח'

2. רר הביטחון

3. מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד אבי מילקוביטקי

המשיבים

מפרקליטות המדינה

תגובה מטעם העותרים

בהחאם לרשות שנתנה ע"י בית המשפט הנכבד בהחלטתו מיום 10.2.2020, מתכבדים העותרים להגיש את תגובתם לבקשת המשיבים למחוק את העתירה בטענה כי על פי הנמסר על ידי גורמי הביטחון, הגופה משוא עתירה זו הינה "גופה בעלת הקשר מיוחד" ולפיכך היא עונה לקריטריונים שנקבעו בהחלטת הקבינט ב/171 מיום 1.1.17 בנושא "מדיניות אחידה לטיפול בגופות מחבלים".

1. העתירה הוגשה ביום 18.6.2015. בפתיח נרשמו הרברים הבאים:

מוגשת בזאת עתירה למתן צו על תנאי, המופנה אל המשיבים והמורה להם לכוא וליתן טעם, מדוע לו תועבר גופתו של המנוח, נודי, אחיו של העותר 1, לידי בני משפחתו, לצורך קבורתה בבית קברות באזור מגוריהם, על פי אמונתם ודתם. כלומר הסעד המבוקש בעתירה הוא החזרת הגופה לידי משפחתו על מנת לקבור אותו שם. המדובר במפגע אשר ביצע פיגוע ביום 5.1.2003. ברור הוא כי הליך החזרת הגופה לקבורה על ידי המשפחה כרוך באיתורה וזיהויה, כשלבים מקדמים.

2. המפקד הצבאי בגדה המערבית פעל בהחאם לתקנה 133(3) לתקנות ההגנה (שעת חירום), 1945 והורה על קבורתה של הגופה בסמוך למועד ביצוע הפיגוע בינואר 2003, לפני 17 שנה.

3. לקח למשיבים שנים רבות לגלות את מקום קבורתו של המפגע, בניגוד לכל אמות מידה של מדינת מחוקנת המכבדת את עצמה ופקודות המטכ"ל.
4. לאחר איתור מקום הקבורה, וזיהוי הגופה הוחלט שהחלטה שהתקבלה על ידי הקבינט בשנת 2017, 14 שנה לאחר הפיגוע, תקפה ולא תוחזר הגופה לקבורה על ידי המשפחה. החלטה זו, הפעלת קריטריון משנת 2017 על גופה משנת 2003 היא הפעלה רטרואקטיבית שהינה בניגוד מוחלט לכל נורמה משפטית הקיימת במדינה ואין לקבלה.
5. זאת ועוד, ב-2004 היועץ המשפטי לממשלה קבע קריטריונים להחזרת גופות של מפגעים כלהלן:
- מדיניות שלפיה ניתן להחזיק בגופות מחבלים במקרים מסויימים ולא מעטים, אינה עולה בקנה אחד עם החובה לאון בין כבוד המת ומשפחתו לבין שיקולי בטחון ושמירה על הסדר ושלוש הציבור באזור. לפיכך, יש להחזיר גופות מחבלים למשפחותיהם, אלא בהתקיים טעמים קונקרטיים מיוחדים המצדיקים סטייה נכר. כדוגמה לטעמים מעין אלו ניתן להביא עסקה קונקרטית של חילופי גופות (פרשת עבאט לעיל), או חשש קונקרטי כי החזרת גופה מסויימת תסכן, ברמת הסתברות גבוהה, את בטחון האזור. בהקשר האחרון קיימת חשיבות, כמובן, למירתיות במימד הזמן, היות ולאחר חלוף הזמן מהאירוע אפקט ההשפעה ושלהוב היצרים של ההלוויה והאבל פוחת.
- בהתאם לכך, משיב 1 החליט, עוד בשנת 2005, כלהלן:
4. נציין, כי עמדתו של המפקד הצבאי לעניין זה הינה, כי בכפוף לזיהוין המדעי של גופות המפגעים שבנדון, לא תתא מניעה עקרונית להשבת הגופות לירי משפחותיהם. (נספח ע' 2 לעתירה).
- המכתב מטעם משיב 1 מחייס למספר גופות מפגעים, אך ברור מנספח ע' 1 לעתירה כי המדובר גם בגופה משוא עתירה זו. לא בוצע זיהוי מדעי באותן שנים.
6. אשר-על-כן, מתבקש בית המשפט הנכבד לקבוע כי קריטריון מ-2017 אינו יכול לחול על מעשה שבוצע בשנת 2003 ולהורות על החזר הגופה למשפחה לשם קבורה; לחילופין, במידה ובית משפט הנכבד אינו משתכנע מהטיעון הנ"ל ומחליט למחוק עתירה זו תוך כדי מתן אפשרות לעותרים לפנות בשנית נגד החלטת מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית שלא לחזיר את הגופה לקבורה, נבקש מבית משפט הנכבד לפסוק הוצאות לטובת העותרים לאור התמשכות הליך האיזור.

אנדרה רוזנטל | עו"ד,
ב"כ העותרים

ירושלים, היום ה-13 פברואר, 2020